

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/621/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513226559
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1513226559.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00 492 736, Olejkárska 1, Bratislava, zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Nám. Martina Benku 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: E. E., K.. XX. XX. XXXX, naposledy bytom J.Á. Č.. X, O., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou Danou Patkovou, pracovníčkou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,70 Eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 25. júna 2014, č. k. 6C/288/2013-41 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 50,70 Eur a náhrady trov konania, titulom ceny cestovného lístka a úhrady za cestovanie prostriedkom mestskej hromadnej dopravy bez platného cestovného lístka. V konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania podľa § 142 os. 1 O.s.p. nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že odporca dňa 24. 12. 2011 cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa, električkou č. 15, a na vyzvanie revízora sa nevedel preukázať platným cestovným lístkom. Odporca nezaplatil cenu dopravy úhradou na mieste a ani po zaslaní pokusu o zmier- výzvy na zaplatenie.

Aplikujúc ust. § 52 ods. 1, 3, 4, § 760, § 772 vety prvej Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 5, 6 zák. č. 514/2009 Z.z. o dráhach, § 2 písm. a), b), i) a § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01. 05. 2014 na zistený skutkový stav veci dospel prvostupňový súd k záveru, že nároku navrhovateľa nie je možné z dôvodu jeho premlčania vyhovieť. Uviedol, že medzi účastníkmi konania bola konkludentným spôsobom spočívajúcim na strane odporcu ako cestujúceho v nástupe do dopravného prostriedku, uzatvorená zmluva o preprave v mestskej hromadnej doprave, na základe ktorej odporca konkludentne pristúpil na celý rozsah poskytovanej služby, ako aj na ďalšie všeobecne známe vedľajšie dojednania zmluvy upravené v zák. č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach a v Prepravnom poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, vydanom navrhovateľom. Z postavenia zmluvných strán vyvodil, že v danej veci sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah, nakoľko navrhovateľ je právnickou osobou, k predmetu podnikania ktorej podľa zápisu v obchodnom registri patrí verejná cestná hromadná doprava osôb, a teda pri uzatváraní a plnení zmluvy o preprave osôb koná v rámci predmetu svojho podnikania (dodávateľ) a odporca je fyzickou osobou- nepodnikateľom (spotrebiteľ). Pri posúdení zmluvného záväzku účastníkov konania preto použil aj ustanovenia zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý ako lex specialis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. O.z.) upravuje predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky (§ 1

ods. 2 uvedeného zákona). Poukázal na znenie ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 01. mája 2014, ktoré súdu ako orgánu rozhodujúcemu o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, ex officio ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie nároku zo spotrebiteľskej zmluvy. Nakoľko zák. č. 168/1996 Zb. o cestnej doprave explicitne neupravuje otázku premlčania, túto vychádzajúc z ust. § 853 O.z. posudzoval na základe analógie legis podľa tých ustanovení, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie. Za takéto ustanovenie považoval § 108 O.z., podľa ktorého pre práva z prepravy platí premlčacia doba jedného roka. Začiatok plynutia jednoročnej premlčacej doby v danom prípade stanovil na deň nasledujúci po tom, ako odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka, t. j. na 25. 12. 2011, kedy si mohol navrhovateľ svoj nárok uplatniť na súde po prvýkrát a koniec na 25. 12. 2012. Nakoľko si navrhovateľ svoje právo uplatnil v súdnom konaní až dňa 07. 08. 2013, jeho nárok musel súd ako premlčaný zamietnuť.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal pre nesprávne právne posúdenie veci napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V úvode odvolania upozornil, že v danej veci sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu, ako bolo rozhodnuté aj rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12. 04. 2011, sp. Zn. 10C/29/2011 (potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. Zn. 2Co/288/2011), v ktorom konajúci súd okrem iného uviedol, že Prepravný poriadok MHD v Bratislave, Tarifa MHD v Bratislave a cestovné poriadky sú verejným návrhom navrhovateľa na uzavretie zmluvy o preprave osôb, pričom cestujúci má povinnosť pred nastúpením do MHD oboznámiť sa s podmienkami cestovania a na základe toho sa môže rozhodnúť, či služby navrhovateľa využije alebo zvolí iný spôsob prepravy. Navrhovateľ je toho názoru, že odporca nástupom do vozidla mestskej hromadnej dopravy konkludentne a dobrovoľne s navrhovateľom uzatvoril zmluvu o preprave osôb a v zmysle nej bol povinný dodržiavať prepravné a tarifné podmienky navrhovateľa. S odkazom na ust. § 16 ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. c), ods. 7 zák. č. 514/2009 Z.z. a čl. 6 Prepravného poriadku navrhovateľ odôvodnil povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi cestovné vo výške 0,70 € a úhradu 50 €, ktorá mu vznikla tým, že na výzvu revízora dňa 24. 12. 2011 sa na linke MHD č. 15 nepreukázal platným cestovným lístkom. Prvostupňový súd podľa navrhovateľa vec nesprávne právne posúdil aj v tom smere, že povinnosť na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom odvodenú od ustanovení zákona o dráhach nesprávne zaradil medzi práva z prepravy podľa § 760 O.z. Nakoľko zákon o dráhach neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez platného cestovného lístka, vo veci bolo podľa neho potrebné aplikovať všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu uvedenú v ust. § 101 O.z., v rámci plynutia ktorej bola pohľadávka vo výške 50,00 Eur uplatnená na súde. V závere dal navrhovateľ do pozornosti odvolacieho súdu rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v skutkovo totožných veciach vedených pod sp. zn. 14Co/216/2011 a sp. zn. 15Co/67/2011, v ktorých odvolací súd odvolaniam navrhovateľa vyhovel.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa v stanovenej lehote nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 os. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné, aj keď z iných, ako ním uvedených dôvodov.

Primárne sa odvolací súd zaoberal charakterom vzťahu medzi účastníkmi konania, pričom zhodne so súdom prvého stupňa dospel k totožnému záveru, že ide o spotrebiteľský vzťah a zmluva o preprave uzatváraná medzi navrhovateľom ako dopravcom a cestujúcim je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Obč. zák. Ide totiž o zmluvu, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, pričom cestujúci nemá možnosť podstatným spôsobom, resp. žiadnym spôsobom ovplyvniť obsah dopravcom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Podľa Prepravného poriadku MHD v Bratislave je tento prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zástavkách verejným návrhom na uzavretie zmluvy o preprave osôb. Cestujúci sa však môže jedine rozhodnúť, či služby poskytované dopravcom využije a bude akceptovať ním stanovený Prepravný poriadok MHD v Bratislave, Tarifný MHD a cestovné poriadky alebo služby dopravcu nevyužije, nemá však možnosť dohodnúť si individuálne podmienky, za akých tieto služby bude využívať, ani žiadnym spôsobom zasahovať do ich obsahu. V zmysle uvedeného je právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom v prejednávanej veci právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy. Navrhovateľ (doprovca) má pritom v tomto vzťahu postavenie dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Obč. zák. a zároveň predávajúceho v zmysle § 2 písm. b/ zákona

č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, keďže pri uzatváraní a plnení zmluvy o preprave koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, ktorou okrem iného je aj pravidelná verejná cestná hromadná mestská doprava osôb. Odporca (cestujúci) vystupuje v postavení spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 Obč. zák. a § 2 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z.).

Napriek tomu, že ide o spotrebiteľský vzťah, podľa názoru odvolacieho súdu však nie je v danej veci možné aplikovať ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. a prihliadnuť na premlčanie nároku navrhovateľa zo spotrebiteľskej zmluvy ex offo, teda bez uplatnenia námietky premlčania zo strany odporcu. Zákon č. 250/2007 Z. z. má slúžiť na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany v právnych vzťahoch s dodávateľmi. Ochrana spotrebiteľa predstavuje súhrn právnych noriem zameraných na vyvažovanie faktickej nerovnosti medzi spotrebiteľom a dodávateľom v záväzkovo-právnom vzťahu, ktorých cieľom je chrániť spotrebiteľa ako slabšiu stranu tohto vzťahu pri uspokojovaní jeho potrieb, realizácii spotrebiteľských práv či uplatňovaní nárokov v konaniach pred príslušnými orgánmi. Odvolací súd má za to, že by bolo v rozpore s duchom zákona č. 250/2007 Z. z., pokiaľ by sa ochrana poskytla takému spotrebiteľovi, akým je v prejednávanej veci odporca, ktorý si sám nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o preprave a neuhradil navrhovateľovi ako dopravcovi cenu cestovného lístka, resp. cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka. Inými slovami odporca ako spotrebiteľ postupoval protiprávne tým, že cestoval v prostriedku MHD bez platného cestovného lístka a tomuto jeho protiprávnemu konaniu podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné poskytnúť ochranu vyplývajúcu z § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., a teda prihliadnuť na premlčanie nároku bez uplatnenia námietky premlčania. Z tohto dôvodu je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné v prejednávanej veci odkloniť sa od doslovného znenia zákona a s prihliadnutím na širšie súvislosti konkrétneho prípadu upustiť od aplikácie ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. Takýto postup je pritom v určitých prípadoch možný aj vzhľadom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008, v ktorom Ústavný súd SR vyslovil, že súd sa môže, ba dokonca musí od doslovného znenia právneho textu odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.152'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Ústavy SR). V takýchto prípadoch sa musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.

Súd prvého stupňa by tak v nadväznosti na uvedené v prejednávanej veci mohol prihliadnuť na premlčanie práva navrhovateľa iba na základe námietky premlčania vznesenej odporcom (§ 100 ods. 1 druhá veta Obč. zák.). Keďže však odporca námietku premlčania nevzniesol, neboli dané dôvody, pre ktoré by sa súd prvého stupňa mal zaoberať otázkou premlčania práva navrhovateľa.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a v zmysle § 221 ods. 2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní vec meritórne prejednať a rozhodnúť o dôvodnosti navrhovateľom uplatneného nároku.

O náhrade trov konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.